

het be-
gebe-
con-
Synods
geering
bekend-
aan
d voor-
aan af-
nadit
eze be-
is, die
as, zou
wanneer
gingen
matigen
dien ge-

u.

e in een
en, en
als geen
e collec-
te meer
e gelden
En waar
toeg
de smen
Kerk.
os meer
e. En de
e opper-
de arme,
worden

meenen
eg is.
Christus
men een
den. Ze
en en tot
isof men
meer be-
gemeente
e een ge-

e in de
nover de
ruk kun-
God hun
ijke werk
dienst der
en moet,
nheid van
het mede-

het ons
te Corin-
iets ge-
armen te
en te Jeru-
de Voer-
e Coe-
te voor-
beveien.
schrijft de
g waarop
ont, eene

in te doen
aderland,
le armen,
argen kan-
t en weet
en. Zulke
steun te
met min-
men zijn
ers, als de
n, en voor
e worden
den zede-
armen van

res.

ns brieven
hten voor-
den predi-
men het
en in het
ers, waar-

we natuur-
adres zijn.
hullen zich
p publieke
geroepen

om allerlei
st, publiek

ed gevoelt
rkerard is
zich eerst
dan tot
te zoeken.
die men
heeft, heeft
even, toen
met dien
om hem
niet baat,
e nemen;
niet wordt
ende heeft

nu wordt
Christus dit
teld heeft,
gaat. Men
een geval
anderen;
pers licht
berijkt ver-
der zelf is
e Apostel

zijns wege bekeert, eene ziel van den dood
zal behouden en menigte der zonden zal
bedekken.

Dr. H. H. K.

Kootwijks Scholen

In hartelijk dank ontvangen van G. P. te
Watergraafsmeer f. 250, van de heer H. M.
Sch. te Baarn f. 10.
Onze scholen hebben dringend behoefte aan
steun. Wij kunnen er niet aan denken onze
onderwijzers ook maar de geringste duurte-
toeslag te geven, want wij staan voor groot tekort.
Dringend verzoeken wij ons, in deze moeite-
volle tijden, door uwe gaven krachtig te steunen.
Kootwijks scholen zijn de scholen van de
Geref. Kerk.

Dr. J. H. HOUTZAGERS, Voorzitter.

Leestafel.

1. VAN TIJDSCHRIFTEN.

Het nog te bespreken OCTOBER-Nr. van het
GEREFORMEERD THEOLOGISCH TIJDSCHRIFT, uit-
gave van E. J. Bosch Jbn., Nijverdal, bevat
slechts twee artikelen, maar die voldoende zijn
om ook aan dit Nr. voor theologen en theolo-
gen een goede bijdrage te geven. Het eerste artikel is van
Dr. J. G. KONST, predikant te Arnhem, en heeft
het Verdrag der Algemeene Vergadering van de
VEREENIGDE KERKEN IN NEDERLAND, van de
VEREENIGDE KERKEN IN NEDERLAND, van 19 en
20 September te Utrecht, om. wordt daarin
gevoerd het zevental stellingen waarin Dr. F.
KRAMER zijn referaat over: DE HERLEVING DER
BIJELSTUDIE IN ONZE MINDE heeft aangevat
en de zeer interessante gedachtenwisseling, die
naar aanleiding dier stellingen is gevolgd. Verder
een resumé van Prof. Dr. H. H. KUYPER's
belangrijk referaat over REVOLUTIE EN REFOR-
MATIE, met de daarna gehouden gedachten-
wisseling. Dan, een up-to-date referaat van Dr.
S. GRIJNDANUS, door een levendige discussie ge-
volgd over: HET WERKELIJKHEID VAN CHRISTUS
EN DEZEN WERELDROOD, en eindelijk vinden
wij in dit verslag, dat Dr. J. C. DE MOOR refo-
reerde en zijn mededelen met hem discussieerde
over de vraag: WAT LEERT DE HEILIGE SCHRIFT
OVER HET MEDELEVEN DER HEILIGEN (engelen,
gehalven) met DE KERK OP AARDE? Het tweede
artikel van dit Nr. is het slot der gedetailleerde
bespreking van THUIS, predikant te Rijswijk,
dissertatie: DE MODERNE POSITIEVE THEOLOGIE
IN DUITSLAND, door Prof. Dr. A. G. HORST.

Het November-Nr. van CHRISTELIJKE VRIJHEID-
LEVEN, mede een uitgave van E. J. Bosch Jbn.,
Nijverdal en waarvan het Redactieadres is:
PAUSEGRACHT 551 te Amsterdam, begint met
een doorvoelde maar vrij lange mediatie, bijkans
5 kolommen, van JOHANNES BIERVOORT over
Psalm 119: 67: «Eer ik verdrukt werd dwaalde
ik, maar nu onderdrukt ik Uw Woord». Op den
omslag dier Aflevering staat ook nu weer
achter den titel: EER IK VERDRIKT WERD, tuschen
twee haakjes: stichtelijk stuk. Dit duikt mij wel
ietwat overbodig, want na deze toevoging ook
op de 10 voorafgaande Nrs. van dezen eersten
jaargang te hebben gelezen, zijn we er nu wel
achter, dat JOHANNES BIERVOORT de stichtelijke
stukken in C. V. schrijft. MEYVOOR A. C.
DIEPENHORST schrijft in haar KRONIEK over pas
verschene boekwerken, over de lotverandering
van de vrouw in Turkije en over den oorlog.
Dan een vers: DE GEREFORMEERDE HOFVE
door J. C. W. In de Rubriek: ZECHEN geeft Me-
J. S. KOHLER diinnal: Een mink uit LAWLAND
EN FRUKU v. n. Bosch haar derde artikel over
EEN ZWITSERSCH OPVOEDINGSSTUK met den 19e
e eeuw (Meyvrou Necker) en zij bespreekt in de
Rubriek LETTERATUUR EN LEVEN: D. J. PRINSEN's
Handboek tot de Nederl. letterkundige Geschie-
denis. Me J. A. v. d. Elter heeft het over RO-
MISCHE YORRTIEN. MEYVOOR VAN HOOGSTRATEN-
SCHIED houdt een geestelijk poëzie met de «Lieve
Anna Maria» over Bienen en Buitenlandsche
bladen. Verder artikeltjes over KLEEDING, HAN-
WERKEN en HUISVLIET, en ten slotte, na nog
een BOEKSPREKING, CORRESPONDENTIE EN MEER-
DERINGEN.

Deze periodiek wint aan gehalte. De dames
hebben er van haar werk. Goed ben ik het
eens niet A. M. en het teekent den positief
christelijken geest van dit tijdschrift, wanneer
zij in de Correspondentie schrijft over de WOON-
ROEKEN, «dat deze beweging niet een schrift-
uurlijke doch een vrijzinnige vrouwenheid heeft».

In het November-Nr. van ons Zendingstijds-
chrift DE MACRODONER, uitgave van VENEDIA
v/h. Firma Bouwman en Venema te Groningen,
een artikel van Dr. D. BAKKER te Dijkzigt:
THEOLOGISCHE OPKLARING VAN JAVANESE, «die
nog altijd niet bestaat en voorlopig nog wel
niet in het leven zal worden geroepen. Maar,
omdat de zaak thans reeds onder de oogen
moet treden en het niet onwaarschijnlijk is, dat
uit de bestaande opleiding tot help bij den
dienst des Woords en Theol. School groeit voor
pandita's dawa».— Dr. BAKKER drong zijn
gedachten omtrent de theologische opleiding
te publiceren. Een artikel van Dr. D. K. WIE-
LINGA te Pajot over den, in Januari van dit
jaar gestorven Radja van LAM, den heer
OEMBOE DIJARA KARAI MANDJAWA, en waarvan
W. zegt, dat «geen der Soembaïsche vorsten
oof meer mochte aan de Regering gegeven
heeft dan deze Radja». Van Dr. DIJKSTRA: UIT
MIJN CAMBRA, waarin hij ook nu weer interes-
sante beelden en beeldjes uit de Zendingwereld
heeft opgevangen.

Op het nieuwe kinder-tijdschrift «Vrij en Blif»,
uitgegeven door E. J. Bosch Jbn. te Nijverdal,
en waarvan ons al drie Nrs. zijn geroepen,
venst ik hier gaarne de aandacht. Het wil zijn
een Christelijk Tijdschrift, wat al uitkomt in de
omstandigheid, dat Me J. L. F. DE LIEFDE en
de heer A. L. GRIJNDANUS de Redactie vormen,
en ook in de lijst der vaste medewerkers en
medewerks. Het geeft verhalen, versjes, spel-
letjes en raadselriddle. Ook stukjes over bloe-
men en dieren en een overvloed van teekeningen
van bekende teekenaars. Het is bestemd voor
jeugd en meisjes van 3-14 jaar, verschijnt
dus 12 en 15 van iedere maand en niet er,
ook met het huiselijk tafereel op zijn omvang,
kleurig en fleurig uit. Ondervinding leerde mij,
dat kinderen er plezier in hebben, en ik kan
dan ook aan Christenouders aanbevelen het in
huis te nemen.

2. VAN SCHEURKALENDERS.

Gelijk de komst van den oostervan een teeken
is van lentebegin, zoo de komst van deze tijds-
kriften een teeken van naderend nieuwjaar.

Zoo ongeveer tegelijk ontvingen wij er nu
al vier.
GIEZELLE MEERBURG'S CHRISTELIJKE SCHEUR-
KALENDER, uitgave van E. J. Bosch Jbn. te
Nijverdal. Het schied, SIMON IN DEN TEMPEL,
met het Jezus-kinde in zijn arm, dunkt mij,
zoo wat kleuren, als gelandschapsdrukking aangat,
bijzonder gelukkig. Op het blok niet een Hanna
van de tempel treden er bij komen. Aan beide
zijden van het blok Dr. LOUWIS VAN SIMON
en zijn «NIE LAAT GIJ HEER! UW DIENST

KEUCHT.» De voorzijde der blaadsjes, waarop
tekst en stichtelijk woord, is wat het laatste
betreft, van onze prelaten: J. S. v. d. LINDEN,
J. N. en C. LINDENBOOM, J. P. TAZELAAR, J. P.
BOCH, A. DE GELIS, W. H. GIESSEN en G. WIE-
LINGA. Een achtal, waar onze kerkgenooten gaarne
naar luisteren. Met medewerking van meerdere
schrijfters en schrijvers verzorgde de heer P.
BROUWER de achterzijden der blaadsjes.

Als premieboek biedt de uitgever bij dezen
kalender: een herdruk van het veel gelezen en
geprezen werkje: BLADEN UIT HET DAGBOEK
VAN EN LERBAAR (Dr. J. P. Nonhebel).

Onder den titel «Het heil den Heeren van
dag tot dag» verscheen een n. uwe SCHEUR-
KALENDER VOOR HET CHRISTELIJK GEBIN, onder
redactie van Dr. F. C. MEYSTER te Rotterdam,
bij de Ned. Drukkers en Uitgevers-Maatschappij
«C. Mijssers» te Boetinnem.

Het Schild geeft een fraaie reproductie van
GOVERT FLINCK's schilderij op het Rijksmuseum
«JAKO EGERT JACOB» Met den Redacteur Dr.
MEYSTER hebben Dr. J. C. BROSSELAAR te Middel-
burg, Dr. T. HOORSTRA te Kampen, Dr. J. C.
RULLMANN te Utrecht, en Dr. B. WIELINGA te
Amsterdam elk twee maanden van het voorwerk,
eierkeuze en praktische uitlegging, voor hun
tekening genomen. De achterzijde der blaadsjes
geeft mediaties, lichtzalen uit de werken van
kerkvaders, hervormers en christelijke dichters,
schetsen uit de Kerkhistorie en de Zending.
Voor de jeugd een 12-tal prijsvragen, aan wier
juiste beantwoording mooie boeken worden toe-
gezegd.

De jongere generatie onder gereformeerde
mannen heeft met dezen kalender een werk ge-
leverd, waarop zij met voldoening kan rusten
en haar kerkgenooten aan zich verplicht heeft.

Uit diezelfde jongere generatie gaf onze
Dr. J. C. DE MOOR van Amsterdam met Dr.
J. J. KNAP Czn. van Groningen, den bekenden
pleiter en strijder voor de gereformeerde be-
ginselen en hun toepassing in het Hervormde
Kerkgenootschap, bij J. H. Kok te Kampen,
den Christelijken Scheurkalender MARANATHA.

Het Schild brengt in beeld de gelijkenis van
«de wijze en dwaze maagden». Goed werk wat
de afdrinking op de gezichten van de dwazen als
der wijzen betref, alleen maakt het wat de kleeding
van deze wijze maagden de wat «Geistelike».

Tekeningen en uitlegging zijn gelijk van dit
tweede te verwachten was, uitsluitend en de
achterzijde der blaadsjes bijzonder leersaamwaardig.
Ook bij dezen kalender een premieboek en
wel het jonge boekje van Dr. J. J. KNAP: HET
BONKAAM BILJEN.

De vierde ons toegezonden Christelijke Kalendar-
det is de bekende MARTHA SCHEURKALENDER
van J. M. Breders's Boekhandel en Uitgevers
Mij te Rotterdam. Een wel geseekend Schild
met, aan weerskanten van het blok, de teksten
Oph. 21: 7 en Jesaja 54: 10. Het woord bij
de teksten voor elken dag, als zijnd bij dezen
kalender, leetzaam en opbouwend, en wat op den
achterkant staat het lezen waard. Naar men weet,
wordt deze kalender uitgegeven voor voordeel
van de MARTHA-STRECHTING te Alphen a/d. Rijn.

3. J. DOUMA, Dienaar des Woords te 's Gra-
venhage, DOOR NIET TE SCHEIDEN VAN DE
LIEDE GODS, J. v. d. Burgh, Uitgever, Den Haag.
Deze predicaat uit Koninkrijk 8: 38, 39,
door den begaafden prediker gehouden voor
zijn Haagse Gemeente in de Oosterkerk op
30 September j.l., is noch 'n oorlogspreek, noch
'n hervormingspreek en dus geen tijdprek.
Overstijgt als we reeds zijn met gedrukte tijds-
preken, naar aanleiding van den Wereldrijke
en naar ik vrees, op nieuw zullen worden naar
aanleiding van de Reformatie, is zo'n preek te
lezen als die van DOUMA een verandering. Want
hoe gezegend LUTHER's daad op 31 October
1517 en hoe ontzettend ook de tegenwoordige
strijd der volkeren is, dat steeds herjaald worden
bij hetzelfde onderwerp vermaant op den duur.
Ook van het goede kan men te veel krijgen.
Van hoewel geen tijdprek, toch is deze wel
een preek voor onzen tijd. Op p. 21 leest ik:
«In deze dagen werkt schier alles samen om
het geloof te schokken» en het laatste doel van
deze preek is blijkbaar het geloof te bevestigen.
Te bevestigen, door met de eeuwige heilgedachte,
die ligt in Paulus' Woord over de liefde Gods
voor Zijn kinderen, welke door niet is
scheiden, te vervullen het bewustzijn van de
hoorders. En van deze taak heeft Dr. DOUMA,
het zeeloof zijner homilers richtend op Gods
Verkiezing van eeuwigheid, door te geloven
van de «onveranderlijke genade» en de
«door niets te vernietigende uiting der Liefde
Gods», en die hen te doen beseffen, het onuit-
sprekelijk groot voorrecht dat die Liefde het
voorrecht te zijn» — zich goed rekent. Zoo
goed, dat een «dringend verzoek» zijner ho-
orders om dit gesproken woord ook in druk vast
te leggen, mij even begripelijk voorkomt, als
dat mijn vroegere pastor Joel, ook verstandig
is geweest, van dit «dringend verzoek» niet te
reppen.

Dat in deze «verbondmatige preek» met haar
pakkeide tegenstellingen, ook die van «bekeerd»
en «onbekeerd» niet onduidelijk en op zelfond-
zoek wordt aangedrongen, geeft haar mijns
inziens de bekoring van echt gereformeerde
prediking.

4. H. S. S. KUYPER, VACANTIE IN ENGLAND.
Dagboek van een verplegerster. Tweede, herziene
druk, Kampen, J. H. Kok, 1917.

«Tweede druk, na zoo betrekkelijk korten
tijd, van dit door mij reeds vroeger hier be-
sproken boek van Mij. KUYPER is wel een be-
wijzend teken, dat het werk der «Talenten»,
zooals onze oostelijke mannen zouden zeggen,
met zijn gedegenheid en zijn gelagde «Klein-
Maleri», frischen blik op het Engelsche leven
en boven dit alles christelijken zin, onder ons
publiek goed ontvangen en nog steeds ter
lezing begerd wordt.

G.

Officiële Berichten.

Korte Notulen van de vergadering
der Classa Barendrecht, gehouden
26 Sept. 1917 te Barendrecht.

Art. 1. De praeses der roepende kerk van
Oud-Barendrecht open te half negen de vergade-
ring. Nadat gezongen is Ps. 68: 9, gaat de
Praeses voort in getied en leest dan Joh. 15: 14-17.

Art. 2. Uit het onderzoek der credentia's,
dat op verzoek van den voorzitter door de br.
van der Linden en Troost wordt ingesteld,
lijkt, dat de kerken regelmatig zijn vertegen-
woordigd. De kerken van Westmaas, Numans-
dorp, Klaaswaal en Rodderkerk hebben een
instuatie.

Art. 3. Nadat het Moderamen geconstitueerd
is en de Notulen der vorige vergadering vast-
gesteld zijn, rapporteert Dr. Munnik namens
Barendrecht en Heerjansdam over approbatie
van het beroep van Dr. Kuyperhoven naar
Rijnrood.

Art. 4. De Voorzitter heeft Dr. D. van Dam
en Kuyperhoven, voor het eerst ter vergadering
tegenwoordig, van harte welkom, waarop dezen
kort antwoorden.

Art. 5a. Rapport door consulenten over
vacante kerken uitgebracht, geeft geen aanleiding
tot bijzondere bespreking.

Art. 5b. Munnik rapporteert i. z. de j.l. ge-
houden Part. Syn. te Hellevetsius. De vraag, of
er een gedrukt rapport komt, wordt ontkennend
beantwoord, doch medegedeeld wordt, dat in
plaats daarvan nu het Zendingrapport, dat het
voornaamste is, den kerken toegezonden is.

Art. 6. Namens de Archidiecommissie rapporteert
Dr. Verlaar. De Voorzitter, door haar gedaan,
worden aangekomen.

Art. 6. Wordt besloten om een tweede col-
lecte voor hulpbehoevende studenten op de
Maartheclaus te nemen.

Art. 7. Komt ter tafel: «een verzoek van
br. K. te U. om binnen het tussert dezer classa
een stichtelijk woord te mogen spreken. Hem
zal worden geantwoord, dat indien een der ker-
ken zijn hulp begeert, zijn verzoek in behande-
ling zal worden genomen in verband met de
voorziening van de kerken toegezonden is.

Art. 8. Een commissie wordt benoemd om
i. z. grensovergang tusschen Klaaswaal en West-
maas met een omlijnd voorstel te komen.

Art. 9. Komt in behandeling het voorstel van
Barendrecht om de vacature-gelden op de clas-
savergeering te laten en onder de predikanten
te verdeelen naar het aantal leertien door hen
vervuld. Dit wordt aldus geconstitueerd, dat
iedere kerk voor elken zondag (twee barne)
1 p.c. van het tractement zal hoorteten. Aldus
wordt besloten.

Het voorstel van dezelfde kerk om de vaca-
tureinstellen zo te regelen, dat iedere predikant
in drie maanden den zondag behoef dienst te
doen, wordt na enkele bespreking terug ge-
komen, daar in elke vergadering het aantal vaca-
tureinstellen naar classale regeling wordt vast-
gesteld.

Art. 10. Na de pauze wordt de vergadering
heropend met het zingen van Ps. 116: 1.
Thuis neemt een aanvraag het peremptoer exa-
men van den Eerw. Heer D. J. Couvée, be-
roep predikant te Rodderkerk. De noodige stuk-
ken worden onderzocht en in orde bevonden.
Op verzoek van den Praeses draagt de exami-
nandus een korte preek voor over Hebr. 1: 1.
Na in de verschillende vakken geëxamineerd te
zijn wordt de heer Couvée met algemeene stem-
men toegelaten tot den dienst der Woorden en
der Sacramenten in de Geref. Kerk.

Art. 11. Bij besluit van 11 d. K. O.
vraagt Barendrecht, bij het roondzenden van een
circulaire aan onderscheidene kerken, de aan-
beveling op de vorige vergadering verstrekt, te
moeten gebruiken, wat toegestaan wordt.

Art. 12. In de Commissie (de art. 7) worden
naar Dr. D. Stenhus benoemd de br. onder-
lijgers: van Vliet van Rodderkerk, Leelien
van Barendrecht, Troost van Zuid-Bijerland en
v. d. Nardot van Strijen. Dr. Stenhus wordt
met de voorzitting belast.

Art. 13. Komt in behandeling het voorstel
van Numansdorp, om twee broeders uit K. die
classaal onderzocht zijn, het recht te geven
een stichtelijk woord te spreken. Wordt toe-
geestaan, wijl de betrokkenen in orde zijn.

Art. 14. Wordt voorgelezen het antwoord van
de classa A. en die van Z. i. z. br. de V. te K.
Diena verzoek wordt niet ingewilligd en de
beide stukken worden voor kennisgeving aan-
genomen.

Art. 15. In verband met een voorstel van
Barendrecht en Z. Barendrecht en een instructie
van Westmaas, wordt besloten twee deputaten
voor de veldprediking aan te wijzen. Dit besluit
geldt voor het trimester December-Februari.

Art. 16. Komt in bespreking het voorstel van
Barendrecht: Bij vacature op de consulentplaats
wordt telkens voor drie maanden een consulent
aangewezen, totdat deze plaats weer bezet is;
hetwelk na enige bespreking tergevoeren
wordt. Alleen wordt naar aanleiding van gemeen-
dorst Westmaas als consulentplaats voor
Klaaswaal aangewezen.

Art. 17. Vacaturebentien worden aldus gere-
geld:
Bols: Dr. Munnik 4 Nov., Dr. Couvée
2 Dec.; Klaaswaal: Dr. D. van Hoven 14 Oct.,
Goote 11 Nov., Heidema 25 Nov., Schaak
16 Dec.; Numansdorp: Dr. D. Verlaar 2 Oct.,
van Schaak 28 Oct., Kuyperhoven 18 Nov.,
Munnik 28 Dec.; Rodderkerk: Dr. Stenhus
14 Oct. Voor de veldprediking na December
van Dam en Couvée.

Art. 18. Bij de intrede van Dr. Couvée zal
de consulent de classa vertegenwoordigen.

Art. 19. Censura morum geeft niets bijzonders.
Art. 20. Lezing en vaststelling der korte notulen.
Art. 21. tot roepende kerk voor de volgende
vergadering, die D.V. 5 December gehouden
zal worden, aanvang 12 uur, wordt Rijnrood
aangewezen.

Art. 22. Na dankzegging door Dr. Heidema
wordt de vergadering gescheiden.

Op last der classa.
P. VAN HOFEN, wter.

Buitenland.

Italië. Een goed woord van den
paus over het predikambt.

Dat de tegenwoordige paus niet in de diploma-
matie opgaat, bewijst het feit, dat hij na den
codex voor het kanonieke recht vastgesteld te
hebben, den 15den Juni op het feest van het
«heilige hart van Jezus» een Kynchik deed
openen met de aanvangswoorden «Humani ge-
neris» waarin gehandeld wordt over het predi-
kambt. Wat de paus daarover te zeggen heeft,
bezoemt ons belang in, vooral omdat in onze
kringen de gelachthe heerscht, dat in de Room-
sche Kerk de eredienst de overhand heeft,

terwijl de leerdienst in meerdere of mindere
mate daardoor achtergesteld is.

In den aanvang van zijn stuk verklaart Bene-
dictus XV., dat hij zijn bijzondere zorg wijden
wil aan de prediking, om die in hare oer-
spronkelijke betekenis en ongenueid te be-
houden. Daarbij laat hij de klacht hooren: «Helaas,
moet onder de misstanden van den tegenwoor-
digen tijd gerekend worden, dat de prediking
niet meer den invloed van voorheen uitoefent.

Wel zien wij dat velen zich voor de prediking
veel moeite getroosten, en dat er meer volk
onder vergaderd wordt gelijk wellicht ooit te
voren. En toch bemerken wij aan de andere zijde,
dat de publieke en private redelijkheid op een laag
peil staat, dat met den dag de geringachting
van de bovennatuurlijke dingen toeneemt; men
wijkt kennelijk van de strengheid der Christelijke
deugd af, dagelijks ziet men een toenemend
tergallen in het verdorven leven der heiligen».

De paus wil toegeven, dat deze misstanden aan
verschillende oorzaken zijn toe te schrijven, maar
hij meent ook dat de predikers er niet genoeg
tegen ingaan. «Wanneer het zwaard van Gods
Woord niet de kracht uitoefent, gelijk het be-
hoort, ligt de schuld bij hen die het niet recht
gebruiken. Men kan toch niet beweren, dat de
apostelen in betere tijden hebben gewerkt dan
die, in welke wij thans leven; dat de bereid-
willigheid om het Evangelie te hooren toen
groter was, of dat de afkeerigheid tegenover
de Goddelijke wet toen kleiner geweest is».

Hier meenen wij een vraagteeken te moeten
zetten. Het kan toch zijn, dat het zwaard des
Geestes recht gebruikt wordt en dat toch geen
uitwerking tot goede daadrijk plaas heeft. Hoe
krachtig was de prediking van Stephanus, en
toch, de Joodsche raad glog desniettegenstaande
zijn boozen opzet doorzietten!

De paus niet zich krachtens zijn ambt ver-
plicht, overal de prediking des Woords tot den
regel terug te voeren, gelijk die naar de leerling
van Christus en Zijn Kerk behoort te zijn. Dat
er predikers gevonden worden die niet berekend
zijn voor hun taak, ligt aan drie oorzaken: eer
worden menschen voor aangewezen die er niet
voor bekwaam zijn, of het predikambt wordt
niet op de juiste wijze opgevat, of de bediening
heeft niet plaats op de manier en wijze, gelijk
het behoort.

Reeds op het concilie van Trente werd be-
paald, dat alleen de bisschoppen en zij die daar-
voor een laurbriaf van hun bisschop kregen,
prediken moegen. Hiervan is men afgeweken
en daardoor wordt de kansel-misbruikt; daarom
moeten de bisschoppen er voor waken, dat
niemand predikt, die niet door hen daartoe
geroepen en aan een nauwkeurig onderzoek
onderworpen werden. De bisschoppen hebben
volgens het concilie van Trente enkele mannen
uit te kiezen, die in staat zijn het predikambt
tot een zegen uit te oefenen. Tot een zegen,
dus niet met welbespreektheid, niet om de hoer-
ders te behagen, maar tot heil der zielen, he-
welk het doel is van de bediening van Gods
woord. De bisschop moet niemand laten prediken
die niet in zeden en leer bevestigd is.

De prediker moet zich van zijn taak bewust
zijn. Hij behoort het heil der zielen en daar-
door de eere Gods te zoeken. Wanneer hij dat
doel niet voor oogen heeft, moet men hem voor
een ijdel zwetser en niet voor prediker van
Gods Woord houden. Acht waren er toen geen
declamateurs! Sommigen zoeken hun ijdele roem-
recht te bevestigden; andere behandelen de door
God geopenbaarde dingen, die aan de mensche-
lijke zwakheid schrik aanjagen en aan de menigte
niet bevalen, in het geheel niet. Dat komt het
niet zelden voor, dat midden in de behandeling
van eenige dingen men gaat spreken over
swaarten, vooral dan wanneer het een of ander
geval de gemiddelden beangstigt. Zij schamen
er haar te straven, hunne toehoorders te behagen
en hun advocaat te zijn. Daarom niet men, in
plaats van ernstige, waarlijke geses, hand-
bewegingen ghijkt die op het toneel of op
volksvergaderingen mode zijn, daarbij ook een
theatrale stem; daarom hoort men een aantal
mensen uit profane schrijvers in plaats van aan-
halingen uit de Heilige Schrift en de kerkvaders;
daarom ontwikkelen zulke declamateurs een
woordcransje, waardoor zij de ooren hunner
toehoorders zoeken te streelen, en zich door
hun willen laten bewonderen, maar zonder hun
iets goeds mede naar huis te geven».

De bisschoppen worden vermaand zulke predi-
kers te verwijderen, evenals hen die zich niet
behoorlijk tot de prediking voorbereiden.

Als voorbeeld voor de prediking wordt de
apostel Paulus gesteld; de prediker mag niet
vergeten, dat hij bij al zijn arbeiden den geest
des gebeds bezitten moet. Als Paulus moet de
prediker niets dan Jezus en dien geestrijk ver-
kondigen.

In dien geest gaat de epicycliek van den
paus voort om er aan te dringen, dat de
prediker niet menschen moet zoeken te be-
hagen, maar Christus. Wanneer niet aan het eind
van de epicycliek gewaagd werd van de voorbede
der allereijste maagd Maria, zou men van
oordeel kunnen zijn, dat dit schrijven door een
Protestantsche Kerkelijke vergadering in de wereld
had kunnen gesonden zijn. Men ziet, dat de
Roomsche Kerk door de reformatie der Kerk
geleerd heeft. Het is opmerkelijk, dat in sommige
Protestantsche kringen er een drang is naar
uitbreiding van het liturgisch deel van de Gods-
dienstvereenigingen, opdat volgens hen de eredienst
meer tot haar recht komen; de paus daaren-
tegen gevoelt, dat het de kerk van Rome meer
tot zegen zijn zal, als ook de prediking meer
tot haar recht komt.

Gemeenso Nieuws.

Bijl. Sunday's arbeid ten goede ook van de Room-
sche Kerk. Wij deden reeds het een en ander
mede omtrent de resultaten van den arbeid van
Sunday in New-York. Niet minder dan 90,000 be-
keelighen. «Trillidiers» genaamd, werden gesankt.
Na is het gewoonte, dat Sunday en zijn mede-
werkers zijn bekeelighen verwijst naar de Kerken
waartoe zij of oorspronkelijk hebben behoort of
voor welke zij vooreker gevoelen. Dr. E. S.
Holloway, voorzitter van de Commissie, die op
zich heeft genomen om de kaarten door de «Tril-
lidiers» ingevuld, aan het gewenschte adres te
bezorgen, zegt in The Tribune, een blad dat te
New-York verschijnt, dat een hoog percentage de
bekeerte heeft ingesproken om zich spontaanlijks
aan een Kerk te verbinden. Opmerkelijk is het
feit, dat een groot aantal op hun kaarte geschreeven
hebben, de vooreker te geven aan de Roomsche
Kerk. Voor zoover ons bekend is, heeft zich dit
verschijnsel nog niet bij een erevals door Pro-
testanten geleid, voorgedaan. De verklaring moet
willijk hierin gezocht worden, dat het meereendel
dezer Ileden oorspronkelijk tot de Roomsche Kerk
heeft behoord en langamerhand van Kerk en Gods-
dienst is verveemerd geworden. Nu is tot na-
denken en stilstand gekomen zijn, keeren zij terug
naar de Kerk waarin zij geboren werden. Maar
menige Protestantsche kerk van Noord-Amerika,
die medewerke om de samenkomsten van Sunday
zoo druk mogelijk bezocht te krijgen, heeft niet
gedacht dat deze arbeid ten goede ten goede zou
kunnen aan de Roomsche Kerk.

Winkler.

Voor Kinderen.

VELERLEI WEGEN.

XI.

EEN NIEUWE DART.

Verscheiden jaren bracht ik bij mijn pleeg-
ouders door, die mij veel liefde bewezen, welke ik
hoop niet met ondank te hebben beantwoord.
Oom was dikwijls uit, tante daarentegen was
heest in huis bezig, waarbij ik dan alle gelegen-
heid had naar te helpen. Ik werd in de huis-
houdkunst naar behooren onderricht, wat mij
later zeer te stade is gekomen. Van tijd tot tijd
gingen we met ons driew een dagje uit en de
herinnering aan die tijd en wandeltochten is nog
een der prettigste uit mijn leven.

Uit mijn oom vaderland hoorde ik al dien
tijd niets. Niemand in Nederland bekommerde
sich blijkbaar om mij, en met krantennews
heid ik niet op. Het onderwijs mij gegeven
had, al was het gelukkig mij toch zeker zoo
ver gebracht als een leerling die uitgekleeide
verklaard de school verlaat. Wat de kennis van
Gods Woord en den weg tot Zaligheid betreft
was ik vroeger niets van wist, was de dominee
zoo over mij tev

BRIEFWISSELING.
V. Er bestaan tal van boeken over de vader-landsche Geschiedenis die u dienen kunnen. Wat het boek van De Liefde betreft, dat was een leerboek voor de scholen in drie deelen. Voor eenige jaren is het opnieuw bewerkt en uitgegeven. Ik meen in twee deelen. Overigens kan elke uitgever van Christelijke boeken u helpen.

Ingezonden Stukken.
(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Vanwege het Comité voor den Vrede zal onderstaande Zondbrief in Frankrijk, Duitschland, Engeland en Amerika worden verspreid. Mogt de Heere deze poging om de conscientie der volken te treffen, met Zijn Zegen bekronen.

VOOR DEN VREDE.
Gij hebt gehoord, dat er geregd is: Gij zult uwen naasten liefhebben en uwen vijand haten. Maar ik zeg u: hebt u vijanden lief; zegent ze, die u vervloeken; doet wel degenen, die u haten; en bidt voor degenen, die u geweld doen, en die u vervolgen; opdat gij moogt kinderen zijn uws Vaders, die in de hemelen is.

Heilige Schrift.
Aan onze in den Heere geliefde Broeders en Zusters in de oorlogvoerende Staten.

Reeds lang hebben wij Christenen in de Neutrale Staten met groote zorg om onze strijdende Broeders en Zusters in de oorlogvoerende Staten om Gods genade gebeden voor een spoedigen Vrede. Sedert de nooden en moeilijkheden geges-ten zijn, gevoelen wij ons gedrongen onze geliefde Broeders en Zusters ten troost mede te deelen, dat ons gebed tot een ijverig smeecken aangevuld is.

Verder is het ons een behoefte geworden, ons tot U te wenden met de vraag, of de Broeders en Zusters zich met ons vereenigen willen in het gebed, opdat het tot één eenig gemeenschappelij te samenstemmen wordt van alle Geloo-vigen voor Gods troon naar Matth. 18: 19: „Wederom zeg ik U: indien er twee van U samenstemmen op de aarde voor eenige zaak, die gij zoudt mogen begeeren, dat die hun zal geschieden van mijnen Vader, die in de hemelen is.“

Wij willen te samen, terwijl wij de grenzen, welke door de verschillende kerken en staten getrokken zijn, wegdenken, ons verootmoedig buigen onder de geweldige hand Gods; waarbij wij allen onze groote schuld inzien en bekennen; en nu dagelijks maar vooral iederen Zondag onze handen opheffen naar den Hemel, en smeecken om genade en een spoedigen, rechtvaardigen en gezegenden Vrede.

Wij willen de schuldvraagstuk voor de beide oorlogvoerende machten niet beschouwen, overtuigd als wij zijn, dat wij allen schuldig zijn, allen de geboden Gods verwarloosd hebben en niet de broederlijke liefde jegens elkander beoefend. Hoeveel leed, smart en wee heeft men elkaar reeds aangedaan; thans willen wij gaarne tusschenbeide troden en de handen der strijders in elkaar leggen tot versoening. Daar-toe moet men de wapens nederleggen en naar het Vredespaais in den Haag komen om te beraadslagen, tot een rechtvaardige gezegende Vrede verkracht is.

O, laat ons daarmee haast maken; want wanneer de Vrede er eens is, zullen wij allen berouw gevoelen over al het leed, dat men elkaar aangedaan heeft en zeggen: ach, hadden wij toch eerder de vredes-zaak ter hand genomen.

Gaarne willen wij Hollandse Geloovigen de Verlegenwoordigers van alle oorlogvoerende Staten jubelend ontvangen en met de Gedele-geerden van alle Landen voortvaren in het gebed, dat de Heere der Heerschen, de Koning der Koningen, zegenende Zijne handen moge uitbreiden en Wijsheid en Verstand geven, opdat de beraadslagingen tot besluiten leiden, waarbij aan allen recht gedaan wordt en een rechtvaardige, gezegende Vrede tot stand komt.

Lof, roem, dank, eere en aanbidding zij het Lam Gods, hetwelk de zonde der wereld draagt en de wereld overwonnen heeft! Amen, Halleluja, ja, Amen!

Het Arbeidscomité van den „Op-roep tot gemeenschappelij gebed in de neutrale staten Voor den Vrede“.

Dr. M. BALT, Ede.
Prof. Dr. H. BOUWMAN, Kampen.
Dr. A. M. DIJMANSE, Den Haag.
G. W. F. G. EICHORN, Amsterdam.
Dr. A. F. KRULL, Rotterdam.
Mr. K. VAN MAARE, B. Jan, Arnhem.
Jhr. S. B. ORT, Rotterdam.
Ds. W. B. RENKEMA, Arnhem.
A. W. VOS, Bennekom.
S. WOUDA, Berkel.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEFEN: De Bilt (U), Dr. J. Hania, te Steen-wijk — Wijnmarum, J. Douma, te Ambt-Vollen-hove (N) — Hendrik-Ido-Ambacht, M. M. Horjus, te Oud-Loosdrecht. — Ter Aar, J. H. A. Bosch, te Andel — Stellingdam, G. W. Akkerhuis, te Steenwijk. — Haarlem (vac.-W. Ringnalda), G. R. Kuyper, te Alblasserdam.
AANGENOMEN: Nieuw-Weerdinge (Dr.), H. Lan-ging, te Dwingelo.
BEDANKT: Waarder (bij Woerden), E. J. van Voorst, te Driewegen en Borssele. — Oude-en-Nieuwe Bildt, G. D. Scheepma, te Roodeschool. — Zwammerdam, J. J. Berends, te Mianland. — Hoofddorp (Haarlemmermeer), C. Bouma, te Schoonebeek (Dr.). — Den Ham (Ov.), J. S. Schaafsma, te Opeinde. — Schettens CA, H. R. Nieborg, te Geertruidenberg. — Donkerbroek, J. E. Westerhuis, te Asperen.

Het tegenwoordig adres van Dr. L. M. A. Schep, em.-pred. is: St. Jurienstraat 26, Deventer. Hij is bereid eventuele prekeverzoeken in overweging nemen.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEFEN: Montfort, N. Warmolts Nieuw, te Neder-Langbroek. — Benschop, N. van der Snoek, te Ameide en Tienhoven. — Zevenhuizen (toez.), G. Ales, te Goudriaan. — Heerlen, W. J. Kan, te Ter Kaple (Fr.). — Oosthuizen (toez.), A. H. J. te Graag, te Egmond-Binnen. — Kolham (toez.), J. L. G. Gregory, te Blokzijl. — Rotterdam (vac.-Dr. Haspels), R. J. C. Rijders, te Doorn.
AANGENOMEN: Oudshoorn (toez.), J. Deelman, te Oostwoud (N.H.). — Leerdam, Ph. J. Vreugdenhil, te Sprang. — Rhenen, J. G. Hooger, te Ankeveen.
BEDANKT: Leiden (vac.-Brist), L. J. van Leeuwen, te Lisse. — Elburg, J. H. van Paddenburgh, te Stuphorst. — Wierden, Hoogeveen en Schoonhoven, Ph. J. Vreugdenhil, te Sprang. — Brakel, J. Ronge, te Hoogbickland. — F. Kijfsebelt, te Leerdam. — Metalawier, H. T. A. J. Westrik, te Berghulsterveen.

Advertentiën.

„Dan, hulp van God verkregen hebbende, sta ik tot op dezen dag.“
Onze geliefde Man en Vader,
Dr. J. OFFRINGA.
Em. predikant te Vinkeveen,
hoopt op 18 November a.s. te herdenken, hoe hij voor **VEERTIG JAAR** tot den arbeid der Evangeliebediening mocht ingaan.
Als op vleugelen der arenden gedragen, is Jesaja 63:7 de grondtoon van dank en lof, die zijn en onze ziel vervult.
Achtervolgens diende hij de Gemeenten van Driezum, Wezep, Dedemsvaart, Dinteloord, Herwijnen, Westbroek, en thans die te Vinkeveen.
Zijn dankbare Vrouw, Kinderen, Behuud- en Klein kinderen.

Onze geliefde Vader en Broeder
ELLE DE VRY,
is in den ouderdom van 64 jaar in vrede ontslapen.
Namens de Familie,
W. DE VRIJ.
Cramersburg, Sask. Canada.
19 Sept. 1917.

Heden overleed in de volle verzeke-
heid des geloofs, in den ouderdom van
bijna 68 jaren, de Heer
KLAAS VAN RIJSWIJK,
die als ouderling onze gemeente vele jaren
mocht dienen en wiens trouw en toewijding
bij ons steeds in dankbare herinnering zal
blijven.
Namens den Kerkeraad
der Geref. Kerk
Ds. J. VESSEUR, Voorzitter,
C. VAN DUJVENDIJK, Scriba.
Ouderkerk a/d. IJ, 31 Oct. 1917.

Voor de vele bewijzen van deelneming ont-
vangen bij het overlijden van onze geliefde
Moeder, Behuud- en Grootmoeder, Mejuffrouw
JOZINA DE MAKER,
Weduwe van den Heer
IZAIAH JOHANNES VAN BORTEL,
hietuigen wij onzen hartelijken dank.
Schoondijk, F. L. VAN BORTEL,
P. J. VAN BORTEL,
A. E. VAN BORTEL,
Oostburg, WEIJMAN,
en Kinderen.
Rotterdam, J. J. VAN BORTEL.
31 October 1917.

Dankbetuiging.
Voor de vele bewijzen van deelneming en
belangstelling ontvangen bij het overlijden van
onze geliefde Moeder, Behuud- en Grootmoeder
WILLEMPJE SCHOP,
Wed. van CORNS VAN NES,
betuigen wij hiermede onzen hartelijken dank.
Namens de geheele familie
A. R. VAN NES Czn.
Rijsoord, 8 Nov. 1917.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Keizersgracht
No. 166,
AMSTERDAM.

Te koop gevraagd een goed gebruikt
Serafine Orgel
geschikt voor kleine Kerk ± 350 personen.
Brieven aan
Ds. K. WINKELMAN, Twijzel, (Fr.).

Leverancier van prima kwaliteit
GRAANSTROO,
soekt connectie met vee- en stalhouders
voor toezending per wagen of schip.
Brieven onder lett. N. aan het bureau van
dit blad.

Aangeboden:
100 4 % Patrimonium. Bod.
100 4 % Chr. School te Gapinge. „
1000 4 % Veldwijk. „
100 4 % Geref. Kerk te Slotdijk. „
100 4 % Geref. Scholen te Amsterdam. „

Gevraagd:
100 4 % Patrimonium. Offerta.
500 4 % Veldwijk. „
100 4 % Geref. Kerk te Amsterdam. „
500 4 % Hoenderloo. „

HELDERTS & Co.,
AMSTERDAM.
Egelantiersgracht 16.

Verschenen en alom verkrijgbaar
CHR. SCHEURKALENDER

VAN HET
Geref. Tractaatgenootschap
„**FILIPPUS**“.

Als premie bij den KALENDER voor 1918
wordt gegeven:

De Dordtsche Synode
van 1618—1619.
Bijdragen van Prof. Dr. H. BOUWMAN,
Ds. J. H. LANDWEHR, Dr. H. KAAJAN
en Dr. J. C. RULLMANN.

De prijs is:
zonder premie f 0.50
met premie f 1.10

De Kalender, geb. als boek
f 0.85, met premie f 1.40.

Firma **F. P. D'NUIJ,** Uitgeefster,
MIDDELBURG.

SIMOONS & Co.,
Commissionairs in Effecten.
Amsterdam, Gravenstraat 4,
BAARN, Schoolstraat 55.

Mr. GROSHEIDE
ACCOUNTANT
(INSTITUUTSLID)
AMSTERDAM
(SINGEL 303, T. 1233 N.)

GOLDSCHMEDING
PIANO'S - ORGELS.
KALVERSTRAAT 58 - WARMOESSTRAAT 141.
UTRECHTSCHESTR. 119 - KEIZERSGR. 209-303
AMSTERDAM.

Spoedig verschijnt bij J. H. KOK
te Kampen:
Ter herdenking
der Hervorming
1517-1917.
Twee Redevoeringen, uitgesproken in de
openbare zitting van den Senaat
der Vrije Universiteit op
31 October 1917,
door
Dr. H. BAVINCK en Dr. H. H. KUYPER

GANZEVOORT'S
Orgelhandel
Diezerstraat 116, Zwolle.
Zeer groote keuze. Vraagt s. v. p. ons
Standard Orgel.
Heerlijke muziek. - Prachtige kasten.

Elscht de naam **ELKA**
op Uw Horloge
Het is een waarborg.
ELKA Watch Co.
Kalverstraat 206, Amsterdam.
Zichtzendingen door 't geheele Rijk

Vraagt proefaflevering van en abonneert U op het

Paedagogisch Tijdschrift
voor het

Christelijk Onderwijs.

Tevens orgaan der Vereeniging voor Christelijk Nationaal Schoolonderwijs

ONDER REDACTIE VAN
K. VAN DEN BERG, — A. JONKMAN,
J. Th. R. SCHREUDER en H. J. VAN WIJLEN.

MET MEDEWERKING VAN

Prof. Dr. H. BAVINCK, Prof. Dr. L. BOUMAN, Prof. Dr. W. GEESINK, Prof. Dr. H. VISSCHER, Prof. Dr. J. WOLTER, Dr. S. O. LOS, Dr. R. J. KRAMER, Dr. J. L. PIERSON, Dr. J. C. SIKKEL, Dr. J. P. TAZELAAR, Dr. H. A. WESTERSTRATE, K. BRANTS, H. BUIJVELD, A. J. DREWEES, H. J. EMOS, J. W. ENGELKES, J. H. FRANKEN, J. GRAS, F. KALSBECK, A. A. KLEIJN, A. KLOOSTERMAN, T. v. d. KOOIJ, L. LOOIJEN, H. MILO, J. v. d. MOLEN, E. v. NIEKERKEN, P. OOSTERLEE, O. F. W. RIETVELD, A. J. SCHREUDER, S. STEMERDING, J. STRIKWERDA, W. SWIJNENBURG, W. UTTENBOGAARD, J. v. d. WAALS, A. WAASDORP, R. VAN WAGENINGEN, H. WEILAND, K. WIELEMAKER, J. A. WIJVELDT, R. J. WIJVELDT, C. ZIJDERVELD.

Dit Tijdschrift verschijnt maandelijks met als Bijvoegsel de zes nummers
van de „**RECENSIEBODE**“. Prijs f 2.50 per jaargang. Men verbindt zich voor
den geheelen jaargang.

Uitgave van **DRUKKERIJ DE STANDAARD, Amsterdam.**

WED. JOHs. ALBERTS,
Tabak- en Sigarenmagazijn
„**BILDERDIJK**“,
Bilderdijkstraat 5, - Amsterdam.
Ruime sortering van goede merken in elken prijs.
ZONDAGS GESLOTEN.

De Gerant
VOOR DE
Gereformeerde Kerken in Nederland.
Bureaux: N. Z. VOORBURGWAL 58-60, Amsterdam.
ADVERTENTIE-PRIJS:
van 1-6 regels f 1.20
iedere regel meer f 0.20
CONTRACTEN:
Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:
500 regels 16 cents per regel
1000 „ 14 „ „ „
2000 „ 12 „ „ „

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,
GRONINGEN.
BIJKANTOOR: ZWOLLE, BLOEMENDALSTRAAT 18.
DIRECTIE: **M. BROUWER.**
Mr. H. VAN DER VEGTE.
F. J. BOLT.
Baat uit:
4 1/2 % Pandbrieven à 99 1/2 %.
4 „ „ 93 1/2 „

Evangelisatiearbeid van de Ger. Kerken
in Noord-Brabant en Limburg.

Met hartelijken dank ontvangen in de maand
October:

Ger. Kerk te Heemse f 16.40; id. te Gasselter-
Nijveen f 5; id. te Garrelswaer f 5; id. te Emmen
f 2.50; id. te Dokkum (A) f 7.50; id. te Anna
Jacobapolder (Z) f 3; id. te De Krim (Ov.) f 2.50;
id. te Slidrecht f 2.50; id. te Schoonhoven f 5;
id. te IJmuiden f 2.50; id. te Bovenhardinxveld
f 2.50; id. te Hilversum f 10; id. te Klaaswaal
f 2.50; id. te Kooij-Zaandijk f 10; id. te Barneveld
f 2.50; id. te H. L. Amachi f 7.50; id. te Koude-
kerke (Z) f 2.50; id. te Oudega (Fr.) f 5; id. te
De Bilt f 2.50; id. te Oosterbeem f 2.50; id.
te Vianen f 2; id. te Oostmeer (Fr.) f 1; id. te
Zuidwilde (Gr.) f 5; id. te Donkerbroek f 2.50;
id. te Neede f 2.50; id. te Rekken f 5; id. te
Ijsselmonde f 2.50; id. te Rijsoord f 2.50; id. te
Alblasserdam f 5; id. te Reijsum f 5; id. te
Giessen Oud- en Nieuwkerk f 3; id. te Schoone-
beek f 2.50; id. te Enkhuizen f 5; id. te Wit-
marum f 2.50; id. te Ootloosplaat f 1; id. te
Schipluiden f 2; id. te Ootloos (Z.-H.) f 5; id.
te Nes en Wierum f 5; id. te Schoonrewoerd
f 1; id. Diae. Lekkerkerk f 1; coll. Ger. Kerk
Gaastermeer (Fr.) f 14.40; id. te Alkmaar f 27.73;
jaarl. bijdrage Ger. Kerk Meeden f 2; id. Gas-
selter-Nijveen f 5; id. Paesens (Fr.) f 3; id. Nij-
megen f 10; gev. in de coll. te Klundert f 3.50;
id. Hantum (Fr.) f 2.50; nagit uit Leeuwarden
f 3.50; Dr. v. d. Boom, 's Hage f 5; Meij. J. G.
Duyser, Leimuiden f 1.50; Zendingssomm. Baam-
brugge f 10; Duijjes Geb. Smit. Schokland f 3;
Meij. Wed. Folkerts, Nijkerk f 2; Meij. H. van
Ramshorst f 4; W. Hoogeveen, Oudshoorn f 1;
Meij. M. Hupkes, De Steeg f 13; Meij. de Wed.
Glastra naar den wensch van haar overleden
zoon den Heer S. Glastra, door bemiddeling van
Da. Siertsema te Drachten 300 gld.
Bij voortduur dringend aanbevelend,
Namens Deputaten,
P. NOMES, te Penn.
L. J. SCHALEKAMP, te Penn.
Fijnart, 11 Nov. 1917.
Klundert.

KEUNING'S KINDEREN

Het bij **H. J. SPRUYT** te Rijswijk
(Z.-H.) ter perse zijnde boek van
P. KEUNING,
Kinderen in Verstand
en in Boosheid
wordt stellig **HET** boek voor den a.s.
Winter. Pittige, pakkende Christelijke
lectuur. Houdt den titel in gedachte!

KEUNING'S KINDEREN

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Contributies:

door den heer J. Nooitgedagt te IJlst f 90;
door den heer K. Dingemans te Gripskerke
f 42.50; door den heer C. A. Eldering uit
Hoogkerk f 15; uit Vierverlaten f 3; uit Leeg-
kerk f 8.50 samen f 26.50; door Dr. C. W. de
Vries uit Sappemeer f 37; uit Kielwinderwee
f 17.50; uit Hoogerzand f 7.50 samen f 62;
door den heer J. Praagman te Scheveningen te
storting f 60; door den heer W. Rozenboom uit
Scheemda f 49.50; uit Westerde f 3.50 samen
f 53; door den heer W. F. H. van der Wart
te Eruclo f 159.25 en f 11 samen f 170.25;
door den heer L. Huisman te Bleiswijk f 30;
door den heer W. H. ter Meulen te Eelde f 18;
door den heer T. Spoelstra te Meeden f 17;
door den heer J. Meyer te Meeden f 26; door
Ds. F. Kramer uit Beverwijk f 6.50; uit Velzen
f 23.50; uit Velsloord f 5; uit IJmuiden f 66.50
samen f 101.50; door den heer J. H. Spoor-
maker te Ouderkerk a.d. IJ. f 20.50; door den
J. Hess (Locaal com. Delfshaven) f 105.25; door
den heer J. M. de Koning te Leiden f 299.50;
door den heer J. W. Koning uit Leiderdorp
f 238; uit Zoeterwoude f 40.50 samen f 278.50;
door den heer M. D. de Bruyn uit Vredenburg f 20;
uit Bergen op Zoom f 9.50 samen f 29.50;
door den heer H. A. P. Meyer uit Benthuizen
f 3; uit Hazerswoude Dorp f 31.50; uit Hazers-
woude Rijndijk f 6.50; uit Koudekerk f 21
samen f 62; door de heer L. de Vries te Horn-
huizen f 5; door den heer J. Helling te Koog
a. d. Zaan f 15.50; door den heer A. Diek te
Moerdijk f 10.50; door Ds. G. J. Witsink te
Vorden f 18.50; door den heer M. v. d. Laan
uit Buren f 5; uit Kollum f 129; uit Kollumer-
pomp f 33; uit Houwerij f 4.50; uit Munneke-
zijk f 5; uit Oudwoude f 3; uit Woudijk f 13;
uit Zwagerveen f 22 samen f 214.50.

Aan Collecties (voor de Theol. faculteit)
van de Geref. Kerk te Beetsum f 44.64; te
Berlikum f 39.41; te Borm f 19.62; te Dron-
rijp f 7.09; te Eernewoude f 3.37; te Hilaar
f 14.70; te Huizum f 19.83; te St. Jac. Parochie
f 17.70; te Leeuwarden f 74.26; te Oenkerk
f 19.83; te Suawoude f 17.91; te Wartena
f 5.25; te Wirdum f 14.44; te Baarlant
f 13.97; te Borssele f 8.51; te Driewegen f 6.46;
te Goes f 46.82; te 's-Gravenpolder f 5.09;
te Heinkenszand f 17.27; te Kapelle Biezelinge
f 13.09; te Krimmen f 10.30; te Nieuwdorp
f 20.86; te Wemeldinge f 8.83; te Wolfaar-
dijk f 16.80; te IJseke f 21.48; te Blokzijl
f 10.43 te Genemuiden f 15; te Hasselt f 19.42;
te Kampen f 120.68; te Kamperveld f 2.28;
te Langenslag f 4.25; te Rouveen f 27.58; te
Steenwijk f 33.97; te Ambt Vollenhove f 7.32;
te dito B f 9.58; te Stad Vollenhove f 7.01; te
Wilsum f 1.35; te Zalk f 4.50; te Zwaatsluis
f 44.88; te Zwolle f 85.16; te Appingedam
f 44.07; te Blerum f 27.39; te Delfzijl f 42.18;
te Garrelswaer f 33.03; te Loppersum f 17.20;
te Nieuwolda f 8.34; te Overschild f 5.74; te
Schildwoude f 25.41; te Sijdebeuren f 11.93; te
Spijk f 55.64; te Stedum f 18; te Ten Post
f 18.03; te Wagenborgen f 5.38; te Wester-
emdden f 9.60; te Woldendorp f 8.89; te
't Zandt f 29.75.

Aan Schenkingen:
door den heer S. Beverwijk te Steenwijk f 5;
door den heer J. Hess (Locaal comité Delfs-
haven) valdo collectie bidstond f 14.50 en f 0.50
samen f 14.80; van Q. IJ. Z. f 40.

Voor de Medische Faculteit (contributie)
door den heer K. H. Wigboldus te Groningen
f 47; door de heer Mr. P. S. Gerbrandy uit
Oppenhuizen f 1.50; uit Sneek f 71.75; uit
Uitwellingerga f 0.50 samen f 73.75; door den
heer W. F. H. van der Wart te Eruclo f 2; door
den heer J. Hess (Locaal comité Delfshaven) f 6;
door den heer J. M. de Koning te Leiden
f 25.50; door den heer J. W. Koning te Leider-
dorp f 20.50; door den heer M. v. d. Laan uit
Buren f 3.50; uit Kollum f 25; uit Munneke-
zijk f 3.50; uit Zwagerveen f 8, samen f 40.

H. W. VAN MARLE Jr., Penningmeester,
Amsterdam, Keizersgracht 162.

Lezers van
Dag- en Weekbladen
IN DE
Spoorwegwagens

werpt Uwe Couranten, na ze gelezen
te hebben, in de bussen voor de
Ziekenhuizen op de Perrons van de
Spoorwegstations aanwezig; daarmede
verricht gij een nuttig werk.

Laat ze vooral niet in den wagen
liggen.